

ЗАМАН

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ ВРЕМЯ ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КЪАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПАРЛАМЕНТ

Сёләшүню темасы — жыйылгъан кир-кипчикни арбазладан кезиүнде кетериу эм къалгъан-къулгъанланы жарашдырыу

КЪМР-ни Парламентини спикери **Татьяна Егорова** законла чыгарыуу органы президиуму кезиулю жыйылуун бардырганды. Анда «Комитетни сагатыны» чекеринде депутатла «Экологистика» компанияны ишин созгендиле. Аны оюсонден докладды предриятини башчысы **Зарубек Гедгагов** этгенди.

Видеоконференция аманла бир бардыргъан тобеишине къурулуш эм ЖХК министр **Алим Бербеков**, КЪМР-ни Тарифле эм жашау журт надзор жаны бла къырал комитетини башчысыны къулулгъун топургъан **Алим Макушев** да къатышкандыла.

«Экологистика» къалгъан-къулгъанланы жарашдырыу бла къорешген регион оператор болгъанын эсгертирге сюебиз. Ол республикада 2019 жылдан бери иштейди. Компания къалгъан-къулгъанланы жыйыу, ташыу эм жарашдырыу жаны бла жумушланы топурады.

Гедгагов билдиргенине кёре, республика коч зонага юлешингенди. Тарифле эм жашау журт надзор жаны бла къырал комитет алыны хар биринде жумушла оюн телеулене тохташдырганды. Алай бла кеп къатылы юйеде жашагъан айга бир инсаннга орта эсеп бла 60,77-67,68 сом телеидиле. Эни юйеде уа адам башына 64,43-71,75 сом.

КЪМР-де къалгъан-къулгъанланы жарашдырыу жаны бла жер-жерли смеагъа тиийишликке баргъу жалаңда лицензиясы болгъан эки жерде асыралыда болуу къуду — Урвадан эмда Прохладниде. Урвадан жылгъа 150 миң тонна багушуну жыйышдырырга он барды. Полигонда базман, кирген транспортну контролда тутарча видеокамералар орнатылгъандыла, аны тапандыруу жаны бла жумушла да топурулдыла. Ала бла бирге компания лизинг аманла къалгъан-къулгъанланы ташырга 24 машина сатып алгъанды.

Бахсанда да багушуну юлюшю жаны бла предриятте орнатылгъанды, жылгъа анда 50 миң тоннаны жарашдырырга болуу къуду.

Фирманы башчысы кемчиликкени юсперинден да айткъанды. Биринчиден, ала телеулене бла байламдыла. «Бизни жумушларыбыз оюн тарифле улуу тойюлдиле, болсада жылгъа телеулене жалаңда жаргысы жыйылгъа — 57,17 проценти», — дегениди ол. Багуш жыйыу, а котейнерде жетишкенгенди да черттенди. Аны хатахындан а кир-кипчик эркин этилген жерде жыйыу къылады. Андан сора да, ауру, улуу кир-кипчик сыйынырга эчки контейнерде да жокъдыла. Аны хатахындан а кеп къатылы юйлене арбазларында кир жыйылыу къылады.

Котейнерле бла жалчытуу регион оператору жуаппылыгында болмагъанына да къарайы, «Экологистика» 250 котейнер сатып алгъаны билдиргенди докладчы. Эчки предриятини темале бла организацила къалгъан-къулгъанланы жарашдырыу жаны бла келишимле этмегеннери бла байламлы алыны багушун лицензиялары болмагъан операторла ташыдыла эмда эркин этилмеген жерледе тегип кетедиле. Ол санда черкелени жагъаларында, жол жангъарында.

Регион оператор инсанланы арасында аныгъатуу ишин бардыргъаны да айткъанды докладчы. Биоглопюкде Прохладна, Терк, Май районлада инсанла, муниципалитетлени келечилери, башчылык этген компанияла бла тобеишине бардырылгъандыла. Телефонлаула «Экологистика» деген приложение хазырлангъаны да билдиргенди докладчы. Анда уа тарифлене, борч къаллай бир болгъаныны оюсонден билдирге, ахчаны телеулене онг барды. Аны бла бирге предриятини районлада офислери ачылгъандыла, инсанла къалгъан-къулгъанланы ташыу бла байламлы соруулары алагъа келип бериге болуу къудула.

Депутатланы докладчыгъа соруулары кеп болгъанды. Татьяна Егорова тема артыкъта да магъаналы болгъанын чертгенди. Ол законла чыгарыуу органын инсанладан къалгъан-къулгъанланы жарашдырыу жаны бла соруула, тарыгъула кеп болгъанларын билдиргенди. Спикер «Урвань» полигонну болуурун, аны кенгертиу, тарифлене тохташдырыу, багушуну жарашдырыу, аны айрып жыйышдырыу юсперинден айткъанды эмда компанияны оюнусуна башка регионлада коллегаларны сынаулары бла шагъерлейнерге болууун белгилегенди. «Экологистикагъа» къурулуш къалгъан-къулгъанланы жыйышдырыу жаны бла сорууларына тамамларгъа къолундан келликми? Адамла аллай затларын къайда текенгерле белгилесиди», дегениди ол.

«Урвань» полигонну оюсонден айта, Гедгагов декабрде аны кенгертиу жаны бла проект-смета документле хазыр билуула яры билдиргенди. Багушуну бири биринден айрып жыйыу оюсонден айта, бу ишин къууар оюн 7 миң котейнер сатып алгъы кереклисин белгилегенди.

Депутатла уа жашагъан жерлеринде регион оператору ишин созгенге турдыла. Жамауат къоркъусуздук эм коррупциягъа къажуу комитетини башчысы **Михаил Кривоко** Прохладна районда жашагъанланы атындан «Экологистиканы» оюнуларын тарыгъуулары билдиргенди. Ол санда жыйылгъан кир-кипчик заманында кетерилмеген, жай къызыу кезинде аны хатахындан тегерек-баш аман имисден толгъанын айтадыла прохладначаны.

Парламентариле жер-жерли самоуправление органы эм регион оператор багушуну жарашдырыу жаны бла ишин бергелиши бардырырга кереклисин эс бургъандыла. «Комитетни сагаты» жуаппылыгына аныгъа тиийиш эсепте къабал кёруу бла бошлангъанды. Ала сёз котейнерлени сатып алыуу, закосуу къууууларн полигонланы кетеруу, санитар-эпидемиология жорукъланы саклауу эм башка жумушланы юсперинден барды. Депутатла «Экологистиканы» абонент базасын жаңыдан созере кереклисин да чертгендиле.

Профиль комитетте законлагъа къалгъан-къулгъанланы кече ташыу бла байламлы нызамны кийриууно созере боууругъа, Ол башламчылыкны «Экологистика» этгенди.

КЪМР-ни Парламентини пресс-службасы.

Къурашдырыу

Адамладан келген обращенияланы, тарыгъууланы, предложенияланы тинтген ара

Нальчикде Къабарты-Малкъар Республиканы регионнга управление этген арасы ишин башлагъанды. Ол башка-башка жерден — официал порталдан, социал сетъледен, сайтладан — ведомстволарга бла къырал учреждениларга КЪМР-ни жамауатындан келген обращенияланы жыйыу, жарашдырыу, тинтуу эм эс бурру жаны бла бириген координация арады.

Ведомствону баш борчу къалгъан келген билдирюлене системасын къуруду. Эм алгъа бери жарысулары ачыкълау, мониторинг, аналитика, аллай жарысула келик заманда болмазла терк эм качестволу оюнола чыгарыу киредиле. Келген билдирюле жарашдырыу оюн, топуручуларга жибериледиле. Аны бла бирге адамлапын излемлени анализ эм къыйын болум чыгарыкъ затланы тинтилеру бардырыладыла. Жыйылгъан информацияны мурдорунда борчланы топурудула республиканы властылене ишлерини магъаналыгъа къадирюле регионга «тепловый картасы» къууулады. Чыгарылгъан кёрюмюле ре-

гионда социал-экономика ишин планированисын этерча мурдор болуу къудула.

Регионга управление этген арала Россейни Президентини Владимир Путинни буйургуу бла бусугадыла битеу къырадыла къуууладыла.

РИА «Къабарты-Малкъар».

КЕНГЕШ

Аптекалада дарманла бла жалчытуу не болумдады?

КЪМР-ни Правительствоу Президетини орунбасары **Марат Хубиев** розница аптека сетъледе дарманланы къытылгъы бла байламлы болуу гъа жоралангъан кенгешни бардыргъанды. Анга КЪМР-де Росдарнадзорну тамасы **Ахметаланы Алим**, КЪМР-ни саулык саклау министры **Рустам Каибатов**, антимонопольный службаны, республиканы улуу аптека организацияланы келечилери къатышкандыла.

Марат Хубиев биоглопюкде дарманла сурам бийик болгъаны оюн алыны къытылгъы битеу регионлада эсленгенге белгилегенди. Аны бла бирге госпиталь службаны, республиканы улуу аптека организацияланы келечилери къатышкандыла. Анга КЪМР-де Росдарнадзорну тамасы **Ахметаланы Алим**, КЪМР-ни саулык саклау министры **Рустам Каибатов**, антимонопольный службаны, республиканы улуу аптека организацияланы келечилери къатышкандыла.

Аптекалары таматалары республиканы дарманла бла жалчытуу оюн битеу къолдан келген амалланы этгендерин айтадыла. Аны бла бирге регион аптека бизнесуна тарлаулангъаны сурам улуу фармкомпаниялары — багъуулан эм кесерини нызамларны шарт салгъан производстволени эм поставщиклени — ишлерине кере къууулады. «Бизге шендо республиканы жамауатыны излемле кезинде аптека ыладда дарман препаратла болуура эм ала жетишчирча этюду».

гендиле аптекалары келечилери.

Контроль-надзор органы таматалары дарман препаратланы къытылгъы бла болуу анализин тура этгендиле. Ала инсанла багъаланы сыйлауу кёргенлени тарыкъсала, олсагъат тиийиш къараула бардырырга хазырлыкларын чертгендиле. Аны бла бирге биоглопюкде аптекалада багъаланы кетерюлюлеге эсленгенге белгиленгенди. Андан сора да, болуу ахшы жананы торлендирчирча эчки амалларга да эс бурлгъанды, ол санда адамла дарманланы керексиз кеп сатып алмазча, алыны жалаңда рецепт бла берюле.

Марат Хубиев аптекалары келечилеринде жарысуу улуу келлю болмагъанлары оюн ырызлыкны билдиргенди: «Биз сизни ангалышды, предложениеларыгъызга къарарыкъсыз. Бусугадыла кеп башы — республиканы адамларыны бу къыйын кезинде аптека ыладда дарман препаратла болуура эм ала жетишчирча этюду».

Оператив штаб

Биоглопюк профилактика жорукъланы тутуу биоглопюкде къыйматлыды

КЪМР-де коронавирус ауруу профилактикасы эм аны жыйыуула кужу оператив штабдан белгили этендериче, биоглопюкде вирус 11 450 адамда ачыкъланганды. Ол санда тонене ол 88 инсанга жукъууранды.

Биоглопюкде вирус болууулары саны да сегиз миңден озгъанды: тиийиш багъуулан сора 8298 пациент аныгъа оюсоно белгиландыла. Ахыр айыкъда бир кюнне сая болгъанлары саны 60-65 жетген эсе, тонене уа 113 адам хорлагъандыла вирусуну. Биоглопюкде медицина болууула 2971 пациентте бериледе. Алай жарысуу тарихле да бардыла. Пандемияны аллындан бери вирус 181 инсанбызны жашауун юзгенди. Ол санда тонене эки адам аушкандыла.

Биоглопюкде республикада COVID-19 жукъууланганы 9 госпитальда багъадыла. Аларга 1,8 миңден аслам жер къуууранды.

Шимал-Кавказ федерал округда COVID-19 жукъууланганы саны 688 адамда жетгенди. Пандемияны аллындан биоглопюкде республикада COVID-19 жукъууланганы саны 688 адамда жетгенди. Пандемияны аллындан биоглопюкде республикада COVID-19 жукъууланганы саны 688 адамда жетгенди.

Коронавирус ауруу жукъууулары ачыкъланганы да. Реанимация бөлөмде 88 саусу турдыла. Оператив штабдан белгили этендериче, вирус биоглопюкде 65 жылдан таматалагъа, аурулары юсперинден кетмегенге къоркъууду. «Аны себепли профилактика мадароа биоглопюкде магъаналыдыла. Адамла кеп жыйылгъан жерледе, транспортда медицина максала жорукторге, бир бирден кеп аздан метр кенликке тургъа, къолланы сапын бла терк-терк жууаргъа тиийишди. Он болгъанына кере, адам бла да салма-лашмазгъа, къучақлашмазгъа къоркъишгъа», деп эсгертендиле Оператив штабдан.

Биоглопюкде республикада COVID-19 жукъууланганы 9 госпитальда багъадыла. Аларга 1,8 миңден аслам жер къуууранды. Шимал-Кавказ федерал округда COVID-19 жукъууланганы саны 688 адамда жетгенди. Пандемияны аллындан биоглопюкде республикада COVID-19 жукъууланганы саны 688 адамда жетгенди.

Россейде бир кюнне вирус жукъууланганы саны 22 778 миңден аслам болгъанды. Ол пандемияны аллындан бери эм миллион адам сау болгъандыла (1,5 миллион). Вирусну кетюуула, 33,5 миң адам аушканды. Ол санда тонене 303 пациент.

Джонс Хопкинс аныгъа университет белгили этген тарихлеге кере уа, битеу дунияда бу ауруу 53,9 миллион адамга жукъууранды. Вирусдан аушкандыны саны миллиондан озгъанды — 1,3 миллион адам.

ТИКАПАНЫ Фатима хазырлагъанды.

ТОБЕШИ

Окъуу юйю айну амалларын белгилегендиле

Къабарты-Малкъар Республиканы къырал аграр университетинде вузну Попечитель советини биринчи жыйылуу бу кюнледе озгъанды. Ол (совет) окъуу юйю айнууна эмда аны стратегиясыны къууулууна бла жашауда бардырылууна себеплик халда къуууранды. Аны оюсонден бизге КЪМР-АУ-ну пресс-службасындан билдиргенди.

Тобеишу университетини алим советини жыйылуула бардыргъан залында болгъанды. Аны ректор Аслан Алажев ачып, ары келгенлени айтылгъан органы къауумуна къошулурга ырызлыкларын бергенлери оюн ысепта этгенди. Ол университетте ишленгенге, билим алгъанларга да улуу журмет болгъанын айтып, ызы бла алыны атларын белгиле этгенди.

Алай бла жыйылуула къатышкандыны бирча ырызлыкларында советини таматасына КЪМР-ни Жамауат палатасыны председатели Хазраталы Бердос сайланганды. Аны орунбасарлары уа МРД-ни Жамауат советини келечиси Тунеланы Мурздин бла «Котловора» китап басманы баш редактору Виктор Котларов айырылгъандыла. Секретарь а Султан Хажироко болуу къуду.

Ызы бла Аслан Каральбиевич вузну айнуу жолларыны мурдорлу ызыларыны юсперинден селешкенди. Соруулары болгъанларга жууула да бергенди.

Советини келечилери университетни алгъа элитрик мадарланы созгендиле эмда окъуу юйге не жаны бла да себеплик этерге хазырлыкларын билдиргендиле. Ахырында уа мындан арысында къалай ишлерклерини планын проект къабыл керегендиле.

МОКЪАЛАНЫ Зухура.

Жазылыу - 2021

Тилибизни, бирчалыгыбызны саклауу себеби

Багъалы шухла!

Ана тилибизде чыкъгъан газетибиз къыраллыгъыбызны белгилеринден бириди. Аны таулу юйорледе болууу, кёрюнууу — къууачыды, ёхтемликди. Ол ёз халкъыбызны адамны санагъаныбызны шагъатлыгъыды, сабийлерибизни, туулукларыбызны тюз ёсдюрууно, тилибизни, бирлигибизни саклауу ышангылы себебиди. Алайды да, келлигиз, «Заманга» жазылайыкъ, аны алыкъыкъ, окъууыкъ!

Бизни индексибиз — П 5893

КЕРЕКЛИСИН ТЫНДЫРУУ

Гидроэнергетиклени чабакъчылыкъгъа къошумчулукулары

РусГидро компанияны Къабарты-Малкъарда бёлюмюно келечилери бу кюнледе Терк суугъа эмда анга къошулгъан черекчилеге 110 миңден артыкъ ала чабакъчыкъ жибергендиле. Саулай айткъанда уа, гидроэнергетиклени къармашууу бла Терк, Черек эмда Мадла суулада бынын былып чабакъчылыкъланы саны кеп къалмай бир миллионга кёбейгенди.

Гидроэнергетика компанияны бёлюмонден билдиргенлерине кере, бу чабакъгъа энтда да каспий лосось деп да айткъанды. Ол тас бола баргъаны оюн Къазып киталгъа тошгенди. Аланы череклеге жиберирини ал-

лында тиийиш заводда жыл чакълы бир ёсдюредиле, 13-20 грамм ауурулук алгъаны дерди. Алайды да, ахыр алты жылны ичинде чабакъланы багъланы тюрлюлеринден 2,5 миллион жуаппылыгы билдиргенди. Бу иш аныгъа бла республиканы сууларында биоресурсланы асламырак болууларына ышынарчды. РусГидрону табигъатха себеплик этюу аны бла чекленип къалмады. Тёбен-Черек ГЭС-леде плотианаланы къатларында чабакъла суу бла жоюуп ёрге чыгарына эчки быргъыла да ишленгендиле.

УБАШЛАНЫ Мурат хазырлагъанды.

Окууга талпынып, ол жаны бля жетишилме болса, халкыбыздын атын айтыра, кесерини унерликтерин да ачыккалаган кызыларыбыз бля жашларыбыз не заманда да милетибизде бола келгенде, Ол, ажай да, барыбыз да кыуанычра, не бүктүрүлгү барды, өткөмөнүнчү да шартды.

олимпиаданы очный урумуна чакырылды. Алай бля барганда Талифа кызылыбыз ара шахарына биринчи көрө Вузу, андагы болуму, преподаватель кууаму да көргөнүндө сора уа андан башка жерге кирмезилгине толуй ийнангн, арты гимназияда да алай окууганды.

анга улуу болушлук болганын жашырмайды. Неге керекчиде ала деп кыймай, былай жерге кытышса турсала, жаш адамга кыдар бир жол аны кырагы болууга ийнанганын да айтты.

Узак жерге кетип окууркума дегенде атасы Марат бля анысы Мисиди кыарчылык этмей, алагы белгили жырчыларыбыз, теспочулерийбиз кытышчыра онгланы окууга излет бирисиле ийле болганыбыз билгире, көрчүра, кеп жат да шагырейленчире иш этпедиле. Сөз ючюн, пандемияга дерт жыйылууларына жырчы Айдыланы Мурат Кыраачандан келген эди.

17 ноябрь — Студенттени халкыла аралы кюнү

Хар минутну, сагыатны да асылу, хайырлы жумушла бля толтура

Бюгонлюкде да кесерини тирикчери, билим алыгыра китинюлери, республика, кыраал даражада да бирселден артыа кыалмай, ал сатыра окууга барган жаш төлөбүз тамблагы конгө ышануубуздула.

Ариу тау шахарыбыз Тырнауауда өсөн Мукуланы Талифа да аладан биринчи. Мында бешинчи номерги гимназияда окуйп, ол кыраалыбыз эм айттыган ууларындан бирине кирликке деп алынды сагыш да этмей эди. Алай эсе да, мектепте жалаң «бешеле» окуганды, артыда алтын майдал да алганды. Предмет олимпиадалагы регион, битеурисей даражада да кытышса, хар заманда да югюлбо болма, сауылауна турганды.

Ариу классында бля заманда Оуа, оок, бир керейим деген акыл бля тарыхдан МГУ бардырган олимпиаданы заочный бөлүмүнө кытышанды. Кеси да сакымай тургандай, ипривелни санына тошоди. Аны себепли уа кызычкыны Москваны кырал университетине сагынылган

Анда уа ол обществонане, орус тил, тарых предметтени айырып сойгонди. Аладан ЕГЭ-леде жоюге жете балла алганын да белгилерчиди. Кеси уа аны ючюн устазлары Чочайланы Марина Шахмановнага (тарык) бля Жеттеланы Лейла Хасановнага (орус тил) ырызанын билдиреди. Ала, саулай педагог коллективе да көп кыйын салганарын, билимлерин окутуулардан кызыганмай ишлептерин четтеди. Огьорюнда сагынылган олимпиадалагы кытыштырга да тарыхдан педагог көлөндирегини айтып, аны ючюн да ысыас этеди.

Алай бля школу таушанчанды, Мукуланы кызычкылары көп сагышы эте турмаганды. Кырал экзименде алларды бийик болганы хайыры бля МГУ-ну социология бөлүмүнө очиту очуганды. Алай эсе да, университетини кесинде да анга сынаулары өтпеге керек эди. Ма ол заманда олимпиадага берип келетти, экзимеде задаланя не халда берилгени болдукларыны көргөнү, анылаганы да

анга ышанганларына ботонда ырызанды. Алай бля бюгонлюк ушак нөгөрми энди сагынылган университетти таууса турды. Ары келген биринчи кезиунден башлап, вузу жамауат ишине да тири кытышчанды. Экичи курда болганында, анда окугуган малкырыи азда кыраачылай жаш төлөно сообществосун кырауганды. Бюгонлюкде анда кызык чакты студент болганды.

Аны кырауганы уа, алаи Эсперине тиллерин улутмай турурга себепки этгенден сора да, бирси халкылары келечелери миллетибизини культураны, адет-репелери, аш-суулары бля да шагырейленчире онгу ачканды. Жашла бля кызыла торлю-торлю керимчеле, жандуулукч праркала да хазырайылды. Алай бля Москвада Сабий юкө болушлук да этпедиле. Кыраачай-малкыр жаш төлөно атпандан а ары Талифа баруучу.

Жашла бля кызыла, бирге жыйылып, «Миллеттени кюнү», «Кыраачай-малкыр ашаркычкыны кюнү» дегенча жумушаны кырал,

Ушак нөгөрми а алай төбөшулеге преподавательлери да суюйок, сейир этип кытышанларын айтады. Алагы тау халкылары юсюндөн кеп жат алыкы да жангыра болганын, тамаша көрүнгөнүн белгилейди. Кеси уа, андан сора да, «Эльбрусюмди» ишине деп тири кытышанды.

Дагыда ол илму бля керешире суюди. Анда да кесине кавак миллеттени арасында ючюн кыйыматлагы кылай кырауганын, алада сайбилени көп иле асдоргөнгери бля байлалмы тынаны сайлауучы. Бу жаны бля социология тинтүу бардыра, Шимал Кавказда эки мингден аслам адамны ююму жыйыштырганды. Ишини башчысы уа Александр Синельникову. Ол МГУ-ну юйор эзда демография социология кафедрасын доцентти, илмуланы доктору, профессорду.

ПРОКУРАТУРА

Бизнесге чырмаган сылтаулары азайтууга алланып

КыМР-ни прокурору **Николай Хабаров** эзда КыМР-де предпринимательнени эркинликтери жаны бля уполномоченный **Юрий Асасижев** республиканы бизнесменлери бля төбөшү, алардын кызыгыгуларына, соруулары тынгылгандыла. Прием бийыл 11 ноябрьде Проланд-неде Бизнес-инкубаторда бардырылганды. Төбөшүре 11 бизнесмен келгенди.

Ала торлю-торлю соруулары келгенде, ол сорада контроль-надзор органа салгач чырмаулан, тог газ бля жалчыткан компанияла этген бууктукуланы, кырал эм жер-жерли власть органа кесерини борчларын

тиийиши даражада толтурмаганарыны юспердинен барганды сөз. Төбөшүге келгенине завлениларны

мен шахарны администрация жерни арендага берген кезиуде аукцион терсликке бля бардырылганын билдиргенди. Башка предприниматель а Нальчикни администрацияга бля чырмаула эттенине, шахарда кыруушуда закнусз бардырылганына тарыкчылганды. Предприниматель Р. белгисиз адамла аны ырсыккын жок этпегенери, алай «Предпринимский» унитарнуплетуелук бля бөлүмю полициячылары бу шарттаны тиймгенерин айтканды.

Төбөшүде белгилти этпеген шарттаны тинтүно прокурор кесини контролюна алганды.

зоопте алынгандыла, аланы союзу жууплы бөлүмлени башчыларына буорулганды. Сөзге, Майсиден бизнес-

САГЫШЛАНДЫРГАН ТАРИХЛЕ
Низамсызлыккыны, кыжур эришиулуккю бля ашыгышлыккыны шургулу төлеу

Битеу дундида хар жылдан орта эсеи бля авариялада 1,2 миллион адам жоюланды. Энтта 20-50 миллион а жарала болганды. Жол-транспорт болумда белгенин эсертүүнө халкыла аралы конгө кыралланы власть органыран бля жамауатны бар жасылуу шартлагы эс бурдурур, аварияланы азайтуу жаны бля мадарна тампалар мура бля кийрилгенди.

иринчи аны 1993 жылда RoadPeace организация бардырганды. 2005 жылда уа Миллеттени бириктен организациасы (ООН), бу башламчылыккыны тогзе санап, ноябры ючюнчю ийык кюнүндө жолда жорюночу кыоркусулугу жорукларын жамауатка белгилти этюно кюнүндө белгилеге керекисин токташдырганды. Алай бля бийыл 15 ноябрь Авариялада жоюлганарыны эсертүү кюнүна озганды.

альный сайтында басмаланган тарихлеге көре, бийылны алындан бери республиканы жолларында 506 авария эсепте алынганды, алардан 413-сү уа водителге жоруктаны толтурмаганарыны хатасында болгандыла. Бу ючюн транспорт болумда 75 адам ууур жарала алып ауушачыдыла, битеу да бирге уа жылы алындан бери 102 адам өлгөндү. Жарала болганынаны саны да кыоркундулу — битеу да бирге 645 адам.

Энтта бир жасылуу тарихле: жылы алындан бери республиканы жолларында 16 жылга дери акылыбальк болмаганынаны кытышуу бля 58 авария болганды, алада юч адам өлгөндү, 61 уа жарала болгандыла. Сөзге, октябрьни (ахырында Баханди юч сабий (8,9 эм 12-жылкыла) машина тобюне тошюн ачыганын эсептегиз болур.

19 сентябрьде 20-жылкылык лөсөнкө жаш, аны водител стагы жалаңда эки жылды, бу акылыгы сөзюне китерилгени белгиланды. Ол иттирде алай автономнеструктура ол аварияга тошген кезиуде 180 километр теркилик бля барганын ачыклагандыла! Жылыны биринчи жарышымында уа жолда жорюночу жоруктарына 300 мингден аслам администрация бууктукулугу этилгени эсепте алынганды. Бирле жолларыбыз тал тоююлдюле, аны хатасында болардыла аварияла деп дау этерге да болура.

Алай кертини айтырга тийишиди. Ахыр 15 жылны ичинде Россияде жолда инсанланы кыоркусулуктууларын жалчытууга кырал магына берилгенди.

Сөзге, жалаңда «Кыоркусуу эс уа кичелестуу автономнели жолла» миллет проектин чеклеринде кыралда битеу федерал эм муниципал жоллар 60 процентти токташдырылган излемлеге келишдири берчирча салынгандыла. Алай бля уа трасса а илгендирилди, 2020 жылда, хар 100 минг адамга тергенде, аварияда 10,9 адам өлгөн эсе, 2020 жылда уа бу тарихле төртүн омазгач борча салынгандыла.

Жылыны алындан бери уа Кыраачай-Малкырада бу миллет проектин чеклеринде 91 объект биттирилгенди. Битеу да бирге уа 2020 жылда

Ангыпаты

Шенюгю халгыа көре төрленуле

Жамауатка аш-азык хазырлаган объекттени ишине кече сагат онбирден башлап, эртеникде сагат алтыга дерт чек салынганды алгаракчылда. «Иш келю Россия» организацианы Кыраачай-Малкырада бөлүмючелерини предпринимательнени аны бля байлалмы тилектерин толтура, Роспотребнадзорга эзда бизни республикада предпринимательнени эркинликтерин кыруулау жаны бля Уполномоченный аппаратына предприниматель кече сагат онбирден сора аш этип, тышына чыгарып негда алычуулары юйлерине жетпирит сатуу шын кылай кырауга болуугу юсюндөн эди.

Алай ала, сагынылган отган эсизиядан билдиргенерча, Роспотребнадзордан толту жуап келгенди. Анда былай айтылды: «Кыраачай-Малкырачы Башчысыны ючюнчю ноярьден 144-УГ номерли

указы бля бийыл аны 18 марттан 19-УГ номерли «Кыраачай-Малкыр Республиканы тийресиине жаңгы коронавирус жукууган аурууну (2019-nCoV) жайылууна чек салуу жаны бля кошок мадарла эту эм бийик хазырлыгыны кийиргирине юсюндөн» укыкына төрлөнү кийрилгенди. Аны 2,3 пунктуна ючюнчю абаоача «заказланы жетдириую эзда жамауатка аш-азык хазырлаган объектлеге граждана кирмей, алагы ашны тышына чыгарып беруюно санамай» деген өзале кыошулгандыла.

Алайда да, айтылганга көре, жамауатка аш-азык хазырлау бля юрөшгөн предприниматель эзда башкала кече сагат онбирден сора алычууга ашны юйлери жетдири эзда тышына чыгарып беруу бля юрөширге эркиндиле.

УБЛАШЛАНЫ Мурат хазырлаганды.

Конкурс

Кыраачай-Малкыр кырал аграр университетде «Экономика и управление факультетде, Экономисти кюнүна атап, интеллектуал кысык бардыргандыла. Студентле анги эки кызуула бөлүюнө кытышчандыла. «Пирамидки МММ» команданы капитаны Чочайланы Тамерлан болганды. «Акылы адамла» кыуам а кесине башчыга Мурчаланы Салиманы сайлаганды.

Жаш адамла, соруулагы төлөно жуула бля, аз-аздан хорломлаа жууулаша баргандыла. Кызыу сермедде алгы «Акылы адамла» кыуам чыкканды. Эпберде «конкуренция» деген сөзю ала биринчи тапканды.

Капитанланы эришиунде да бу кыуамны башчысы Мурчаланы Салима хорлаганды. Университетти илму-излем иш жаны бля пропретору Рустам Абдулхаликов, хорлаганыны саугала конкурса кызытшанланы барына окууда да былай тириклин кыскартыла чакырганды.

Квестни кырауга студент алычла, факультетти жаш алимлерини совети Салиманы сайлаганды. Аны кезиунде сантар-эпидемиология излемлеге энци с бургулганды, деп билдиргенди вуздан.

ОМАРЛАНЫ Мурат хазырлаганды.

СУРАТЛА: Мурчаланы Салима бля Рустам Абдулхаликов.

Шимал Кавказ кюн сайын

Тозураган журтладан көчюрю Чечен Республиканы кыруулу э жамау журткунмунал ишле жаны бля министр юрбанорасы Ахмед Газаловны билдиргенге көре, «Жашоу Журтла эм шахар болу» миллет проектин толтурууга регионга 279,9 миллион сом бөлөнгөндү. Тоусулган келишимлеге көре, тозураган юйлере хашаган 302 адамны жаңгы фатарлагы көчюрюге онг чыкканды. Алай бля жылы ахырына дери Грозныйде, Гудермес эм Шелковский районла 7 минг квадрат метр тозураган журт курулукулдула.

Ахмед Газаловны айтканыча, бюгонлюкде адамланы турмуш болумарын илгендириу белгенине графиктен алгы окууга бардыла. Программда эки жылга салынган планла артыгы бля толтурулгандыла, 757 инсан жаңгы жерледе жашадыла.

Музейни жаңгы төрлюсю

Казаккылары тарыхларыны биринчи музей 2018 жылда ачылганды. Бусагата ставропольку казаккыла мултимедиялы музейини курау умтулаула, аланы проектирине Санкт-Петербургга, Татарстанда, Шимал Осетия-Аланияда эм башка регионладе сейр барды.

«Казачество тарыхкыны мобил мултимедиялы музейини» башчысы Игорь Коучеве черттигена, ала жыйган материаланы башка регионладе да хайырлангыра болукулду. Бу ишн айнтыргыла тийишиди, алай онга кыраачан этерге тошкерчи — оборудуучу бек багылады. Музей мобил чатырдан бля 25 виртуал объект көргөзтөн кезюлөкдөн куруралды. Мында казаккылары жаратылган кондеринден башлап бусагата дери төрөлери, тарыхларыны, маданиятлары юсюндөн материалла «VR 360» форматда видео халда берилгенди.

Музейни школлага, казаккы көрөт класслага, патриот клублага, торлю-торлю жыйылууга элтирге, 300-ге жууук презентация бардыргыра белгиленди. Бу проект Президент грантына фонду эм «Машук» Шимал Кавказ жаш төлө форумнугрантыны себепликтери бля толтурулады.

Коронавирусу бля юрөшге болушудыла

Ставропольу медицина университетини эм колледжкери студенттери бля ординаторла крайны болныларынды бля поликлиникаларында коронавирусудан ауруган саусулзаны багарга болушудыла. Врачла айтханга көре, ол медицина организациада кадрла бля байлалмы болууну жегиллендирирге себепки этеди, деп билдиргенди регионну Правительствосуну информация политика жаны бля управленийсундан.

COVID-19 табылган пациентле бля бюгонлюкде 120 ординатор, медицина университетини 250 студенти эм коллеждени 30-дан аслам окуучуусу ийгенди. Ала барысы да юйрениулени өтгенди, сертификатла алгандыла. «Кызыл зонада» пациенттени багаргы курсага бармагана төрк медицина болушук этуу службада, поликлиниканы регистратураларында, колл-оралода урундула, саусулзала юйлерине барып кыраардыла.

Туристе аслам болукулдула

Келе турган кышда Ингуштяны жаңгы курорту — «Армхи» — туристден толугуу саклананды, аны ючюн анда кынок юйлени эм ичинлени сан кибейтирге белгиленди, дейди курортну директору Магомед Евлоев.

«Чайк» кынок юйде отуолуны санын эки көре кибейттенбиз, революционер Калинин агчыны кыйрында орналган дачасын да хайырлану умтулубуз. Кыралны башка-башка регионларындыан туристе отуолагы бронь саладыла, алай бля кыноккыны сыймындырыча жерлени санын кибейттенликке, ала барысы да толукчула. Солуу кезиуде алада ишлерча адамла алабыз, кебюсунде былайда Джейрах районда жашаганланы.

«Армхиде» жылы кыайсы кезиунде да солурга жараркыды. Ол Ингуштяны Джейрах районуу таулу жанында 1,5 минг метр бийикликте орналганды, тау-лыка жоллары, тарых эсертмелери, эртгели кылаары эм килисорла бля да белгилди.

Проектни керилуо

«Мени Дагыстаным — мени жоллары» проектин чеклеринде республиканыда 263,2 километр жолну жаңгырттыга белгиленди. Региону Транспорт эм жол жюк жаны бля министрствосундан билдирелерине көре, бюгонлюкде 311 орманга ремонт этилгенди. Алгандан унут 355 орман — 241 километр жолну жаңгырттыга эди, ол мура бля 1,2 миллиард сом да бөлөнгөндү. Былтыр шиле 184 жерде бардырылгандыла, алагы 771 миллион сом берилгенди.

Субъектин айнтытуга аталган «Мени Дагыстаным — мени жоллары», «Мени Дагыстаным — мени сууам», «Мени Дагыстаным — тынчлыккы шахар болула» проектлени тамамлау 2019 жылда башланганды.

Лаборатория ачылыккыды

Кыраачай-Черкес Республиканы властылары Черкеск шахар болнында коронавирусу инфекциягы теслени бардырган кошок лаборатория ачар мурагылганды, деп билдиргенди регионну коронавирусу кыаху оператив штабындан.

Аны ючюн субъекте федерал бюджеттен ачча да келгенди. Аны бир кесеги лабораторияны кураууга, экинчиси уа оборудуучуларны бля керекли материалланы алууга кыоратылганды.

Материалде ауруганланы саны кибейтени ючюн анда абдан адамланы самонизацияда турурга чакырылгандыла, организацияны келечелери 30 процентти ишлерни юйден бардырадыла эм банкет залла эки ийыккы ичинде ачыллыккы тоюулдуле.

ТАСС-ны материалларына көре **КУЛЬЧАЛАНЫ Зулфия** хазырлаганды.

Уста, жууаплы эмга кыйгырылу оюучу

Ахыры. Аллы 3-но беттеди.
«Мен оюн этгенде, бек башы - алга кыраарга эмга этген муратынга жеткин тохтамай барырга, аны ючюн а тоо, акылы оюу эте билгере керекди, деп жууаплайды ол».

ЧЫГЪАРМА КЪАРАУ
Севзюс, Текиланы Артур жетишми директору Алай эсе у, ол аллына бийк борча сала, алыны толтура да билген адамды. Алай бек алга у алыны акылында кыйнататды, бишеради, кълонда урунганнада да анылаулукуну, бир акылыгыны, усталыкыны сактайды.

Андан сора да, иги оюучу, туташ ишин тынгылы биледи, аны башчылыгында урунган адамды бек тенгилеке сөлөшөди, алыны жарысулары, кълондуларына, битеу жашууларына эс бурат. Севзюс, ол чыгармачы анылау бек башча салады. Аны аллай кылгылы ючюн сөөдиле, сыйын-намысын да бийкед тутарды тегергендиле.

«Сора сени оюмуга кере, акшы оюну о чыгармачы адамды, деп кытмал сорам».

«Ху, керек болса, ише чыкылган кылбай чырмаулары да хорлар ючюн, тереде болмаган амалды хайырлана билгере керекди, деп жууаплайды директор».

ЖЕТИШИМЛЕ БЛА КЕЛГЕН ДАРАЖА
Таулу жашны осюнде аллай шартлары болмаса, баям, бир неча кере Криворожск район, ызы бля Днепрпетровск область советлени агында да депутатка айырлы турмаз эдиле. 2004 жылда уа кыралны президентине кандидат Виктор Янукович кесине ишангылы адам этип да алмаз эди. Бу кълонде уа биягы Днепрпетровск область Раданы депутатна бир толуро чырмаусу айырмз эдиле.

Ахыры улу кыйсы ишини

кълонга алса да, аны бет жарыкылы, башала чурум табалмаса тамалларга кереклисин дурус анылайды. Кеп билеме, манга жетеди ол билгеним деп тохтап кълмайды. Дайым да ишлеп, окуту, билгеним, усталыгыны кетиреп тирады. Башчылык этген организацины болган социал амаллары, онларын эсге алып, бир талай жыл алай аныуун кьереге да кереклисин биледи.

Дайымда жашауда бола турган жагымчалыкты аны ише кийирден артка турмайды. Кысыксы, акшы бурчы ол алчыды, оюну чорт салып, аны толтурмай амалын жоккуд деген угъай, коллегалары айтанга тынгылай билген, ала айтанга кълмак салган адамды.

ОЗГАН ЗАМАНЛАНЫ КОСЮЕДИЛЕ
Ол юйюрге, юйдегиси уа Украинада жашап келгениги юй кесек заман озганды. Ол миллетте, динле айырмашан, урунган адамга уа сый-намыс да бере билген оюучу.

Аны бля бирге уа Украинаны бля Россейни араларында бола турган ишлеге да жароыды. «Жуукку заманда ала кылай болукларыны осюндөн, баям, бусызгада бир адам бир айтталык болмаз. Алай озган кезиндеде халла болсала уа, бек ырыз эдиле», дейди Артур.

Дайымда былай кълшошды: «Украинялы аман адамды тюркюйдиле. Россейлиште да хар бирини кьз кыарамы акылына кьредди, кеп тюркюйдю. Аны бир сьз бля айтп агылтарт аман жоккуд. Севзюс, жерле бля байлымы даулаша ючюн сыймегенле да бардыла. Битеу айтп айтанга, кеп тюркю кьз кыарамы болдыла. Асламысы уа озган заманлыны кесегендиле. Ала чомарт, ишин сыйган, андан артка турмаган инсанлардыла».

ЮИОР НАСЫП
Текиланы юйюрлери, кеп

жылланы тууган жерлеринден узакда болганларына да кыарам, аны тилин унутмайды. «Бирде орус, бирде украин тилде да сөлөшөбиз. Бир бирини бек терк анылайбыз. Малкыр тилин уа кылай унутулуксы Андан сора да, мында таулу юйюрге кеп-диоле, бары бля да байламлы жюрютеби. Юйде да аны тилибизде сөлөшөбиз. Жылгага тынгылайбыз, китапла окуйбуз», - дейди ол.

Артур Уналаны Алпидарны кызы Виктория бля бир юйюр кырап жашаганы арадан жыйрма алты жыл озганды. Ол препринимателлик иш бля юрешеди. Сабийлери уа Кривой Рогда туугандыла. Азарудини кьз кыарамы академияны бошоган. Фарида Криворожск педагогика университетини тюркюню курсун студентди. Фекилары юйюрлери бля Кривой Рогну кыатында жашадыла. Анда 600 минг адамды кьз кыарамы арадан жоюге жуукку миллени келечисин табарга болулуку.

ТУУГАН ЖЕРГЕ СЮЙМЕКЛИК
Севзюс, тууган жерленине, Нальчикке тынсык боладыла. Анга сыймеклик бир заманда да тьркьаймайды. Бир онг тапхалдай, бир келеди. Бирде юйюрлери бля, бирде уа Артур кеси. Мында жуукклары, тенглери, танышлары, шуькьлери да кьпдоло.

Келсе, бир онг табып, алыны бары бля да жолугьайды. Жарсыугьа, кыйынлыксыз да болмайды. Келгенде, аны сынаганлыкта тоюп, кыйгыр сьз да бериге унутмайды.

Кыны жашаган шуькьлери, Шалулы Айдарлы Чеченланы Муратын жоккылагыла турды. Алыны тюркюшюлерини сагытын кьргөн анты тенгилеги заман, узаклыкка да бузалайды, унутурмайды. Ала да аны жокклар

ючюн кълмайдыла. Бир бирге терк баралмай эселе да, телефон бля кон салын сөлөшөп, бир бирден ханар биледила.

ХАЛАЛЫКЪ
Бир жол а Артур бля байламлы бир кьжур иш да болганды. Днепрпетровскде чыккыган «Факты» деген кеп тиракжы газетде былай ханар окуйду: «Ол шахарда эки эр киши турист бля бирге оналтыкжылык кьзычык да Минги тауге ерлеп барганыранды кьзын болумга тюршөдиле. Ахыргы аягын юшотгени себепли кесип кетериге керек болады. Аны осюне уа алыны страхотельлик иш бля юрешеди. Полисыары да жокъ. Ергеуде да ала бек тюркюш эркин кьк алмай, кеси алларына баргандыла».

Кьзычык Тьрныузу шахарны болнычасына тюршөди», - деп окуйду Артур. Материалда дагыда алыны республикада бир таушылары, жуукклары, бля медикле, башха адамда да кълларындан келген болушукну тапдырадыла. Ой юй болгандан сора уа жегил машина бля туристлени ючюсун да позезде олтуртуп, юйлерине ашардырадыла.

ЕХТЕМЛИК
Материалыны азырнда айтыргыны: севзюс, Артурну мында кьпте таныдыла, биледи, хурмет этедила. Аны уллу кьзырал Украинаны Радасында депутат бьрчуну тапмайлау жууаплыды, магыналыды. Бизни жерлешибиз, таулу жаш аллай даражага жетгенине барыбыз да кьуарабыз, ызы кыялы болсун дейбиз!

Люба АДИЛОВА.

ЭРКИН ТУТУШУУ

Аттасауланы Рамазан – Американы чемпиону

Жерлешибиз Аттасауланы Рамазан Американы Бирешкен Штатларынын 23 жыллары толмагъан бекжефлени араларында бардырылган чемпионатында хорлаганды.

Ол 57 килограммга дери ауурлук кьсаумда тутушканды, битеу сьрмешлени хорлам бошاپ, алтын майдалны алганды.

Ол 57 килограммга дери ауурлук кьсаумда тутушканды, битеу сьрмешлени хорлам бошاپ, алтын майдалны алганды.

КУЛЬЧАЛАНЫ ЗУЛЬФИЯ.

ФУТБОЛ

Матч кьууандырмаганды, алай бек да жарсытмаганды

Россейни футболдан «Олимп» биринчилигини 15-чи турунда «Спартак-Нальчик» кесини майдамында «Машук-КМВ» бля ойнаганды.

Бизни команданы кьауумларыны Антон Антипов, Тебердиланы Тимур, Елмезланы Артур, Заур Елмухамов, Хажим Каджюев, Алян Хачиров, Аликхан Баксаночов, Багытарыны Альберт (Казбек Гетериев), Марат Апшацев, Руслан Паштов, Анзор Хутов (Кантемир Бачев) киргендиле.

«Машукну» санында уа майдамы Роман Калжоний, Георгий Кабулов, Сергей Данилов, Алян Анборос, Заурбек Камалов (Александр Карибов), Максим

Жестков, Заур Цаковс (Сергичиджан Григорян), Аслан Асиджан (Идар Шумахов), Денил Родин, Джабулат Дулаев, Сергей Цыганов (Вячеслав Антонов) чыккыгандыла. Баш судьяны кьулгьун Артур Федоров (Петрозаводск) толтурганды, анга болушукну Руслан Кошко бля Владислав Шпиков (Хизи да Белореченскдиле) этгендиле. Матчны инспектору Василий Правило (Краснодар) болганды.

«Ой» матчыбызда ачуулу эсеп бля кьытдырганыны бызын эсгерсе, не кюч бля да аладан бу жол хорламын сыйырырга керек эди. Лиганы биринчи жарымда биз алагда, юч голну ийрдитип, алыны кьыбакларына уа бир топ да кийралмай ашырганыбыз.

Эсеп алай эсе да, турнир таблицада биз аладан ергедеке орналганбыз. Оюнда командада итинулюкери, чабыуулары бля да бирчарак эдиле. Алай хорлар ючюн жагъа да итинулюк озлык этеди - берилген аныны хайырлана билгере керекди. Бу жаны бля уа эки кьсаум да осыларк болгандыны.

Жыланда матчы бошайрыга бек минут кьыткылау «Машукдан» Джабулат Дулаев бизге гол урургъа аздан кьалганды. Алай, насыпха, топу терсине атып ийгенди. Оюн 0:0 эсеп бля тауусулганды, нальчик бля да турнир таблицада жерлени сакъялагандыла.

«Спартакны» баш тренери Заур Кибичев эсеп аны аз да сейирсиндирмегени билдиргенди. «Оюн алай халда барыгы алгандан да белгил эди. Матч кьыйы

ын этгенди, хуа, гол урурча онгларибыз болгандыла, алай аны башыбызга жараталайычбыз. Ол чабыуул этючюлерибиз жетишмегенери, Гугуев ачыганды, Бачев да итинулюк болгандан сора майдамын энди кьайтканы бля да байламлыды. Бу затланы сылтауга салырга да жарамз, болсода хал алайды», - дегенди ол.

«Машук-КМВ-ны» тренери Игорь Логвин да кеп футболчуларыны саулыкларына чып тошени, ол алыны иги да чырмаганын билдиргенди. «Биринчи таймда эсибизни аспамысында кьорууланугьа бергенди, нальчикчилени кьыбакларына да аз кере жууккылашмаганды. Алай кьоруулануудан чабыулга кьенде терлик жетмегенди. Экинчи таймда нальчикчиле бир кесек аптыгандыла. Оюн былай бошталганы артык сейирсиндирмегенди», деп тергенди ол.

Алай бля бу жолгу матч кьууандырмаган эсе да, жарыткандан аз этмегенди. Энди нальчикчиле «Форте» кьсаум бля тобуширидиле, оюн 21 ноябрде болулуку.

Биринчиликни турнир таблицасы

№	Клуб	И	В	Н	П	М	О
1	Кубань Холдинг	14	10	2	2	27:9(18)	32
2	Легия-Динамо	14	9	5	0	32:7(25)	32
3	Кубань	14	10	3	3	36:15(21)	31
4	СКА Ростов-на-Дону	13	8	1	4	25:15(10)	26
5	Черноморец	13	8	2	3	19:9(10)	26
6	Анжи	13	6	4	3	23:15(8)	22
7	СПАРТАК-НАЛЬЧИКЪ	13	6	3	4	23:17(6)	21
8	Форте	13	5	3	5	23:15(8)	18
9	Динамо-Ставрополь	13	5	2	6	18:18	17
10	Машук-КМВ	13	5	2	6	19:23(-3)	17
11	Дражуба	13	4	3	6	16:23(-7)	15
12	Мухомед	13	5	4	4	15:28(-13)	15
13	Краснодар 3	13	4	2	8	19:28(-8)	14
14	Биолог-Новокубанск	13	3	2	8	20:26(-6)	11
15	Интер	13	2	2	9	13:37(-24)	8
16	Ессентуки	14	3	2	9	17:30(-13)	8
17	Туанце	13	1	1	11	13:37(-24)	4

Нальчикини автономинспекторлары «Тохта! Епомле жетедила!» деген эсгери акцияны кьурагандыла. Ол жол-транспорт болумлада ауушханланы

Акция

Ал жанында – жоллада кьоркьуусулукъ

санын азайтыр мурат бля хазырланганды.

Нальчикини автономинспекторлары 25-чи школуну юнармиячылары бля бирге водителелден жолда сакъ болурга, бютюнда мектеплени, сабий сакълыны кьатларында тынч барырга, сабийлени юрттенде жорукларыны толтуруга тилеги эдиле.

Инспекторла жолда жоруюно кьоркьуусулугьуну жорукларыны жауу бар-

гьанлагьа да эсгергендиле. Акцияны кьурагьанла водителелге, жауу адамларга да жолда жоруюно жоруклары бля киталчыкка юшөгендиле.

ТИКАЛАНЫ ФАТИМА хазырлаганды.

Пенсия фонду

Документлени терк алырча

Халкыны жуумушларын тапмаулуна кьачествосун илгендир мурата Россейни Пенсия фонду (ПФ) республиканы районларында управлениларды документлени закъ бля алырга болулуку. Ол абдан адамлагьа бля ишлеринден ычымалыганлагьа кьезирлени сакъяла заманларын тас этмеге болуурукду.

Керекли документни закъ тапай, аман бля этерге жарыкыды: фондун барып, телефон бля сөлөшүп; ПФ-ну сайтунда - www.pfr.ru (аны ючюн кьырал мануциалды жуумушлар

САКЪЛЫКЪ

Черекни тийрелеринде видеоканераала орнатыладыла

«Кьоркьуусулукъ республика кьырал казна учрежденины специалистлери Нальчик сууну тийресинде видеоканераала орната турдыла. Ведомствода айтанларына кьере, бу ишини хайыры бля алайында солугъан граждандыны кьоркьуусулукларыны кюндюз, кече да сакълагьа онг болулуку. Айтанларына кьере, ол тийреде башха тапандыры ишле да бардырыладыла.

Канераала «Бирлигини аллелюсунда» орнатыла турдыла. Ала тийрени экинчи чьырамы бля жарытып туруларыны хайырландан э азындан жооз метр узаклыкьга хар зат туура кьериюорюкю. Битеу информация уа «Кьоркьуусулукъ

ЭСГЕРТИУ

Хыйлачылагьа алдатмагьыз кесигизни

КьМР-ни полициячылары жамауатыны сакъ болурга, хыйлачылыны амалыкларына тошмезге чакъырдыла. Ахыр кезиуде республикада хыйлачылыны кьолларындан ачыгьанланы саны кьебене барды. Амантыкчыла хуржун телефонларыны, интернетти онгларын хыйранып, инсанларыбызны алдайдыла.

Аланы кълпханларына уа кьыйсы жыл сандыгыла да тошөдиле, алай аспамында уа тамата тейло тамангылан адамлагьа асыры бек инаным, эслерини алдатдыла. Бу билдирюуде уа полициячыла хыйлачылыканы тюрпюлерин, аладан сакъяланыну амалларын анылапдыла.

МАРАЛЛАНЫ МУРАТ.

република» аппарат-программа комплекске жиберилдикли. Бююнокулго анга жети жокдан артык камера кошулулдула. Ала шахарны ичинде, юйюни кьатларында, жоллада, орамлада орнатылындыла. Битеу информация жамауат кьоркьуусулукьуну жалчытыуда хайырландыла.

КГУ-да айтанларына, былайла канерааланы санын мындан арысында да кошулгьанлай барыкчыла. Ала социал жаны бля магыналы эмга адамла аспамырак жыйылууну жергеде, сабий садиклени, школаны, сау-туулараны, администрация мекьямалыны кьатларында да орнатылындыла.

Только один день!
23.11.20
скидки до 35%
УЗНАЙТЕ ПОДРОБНОСТИ:
8 (8662) 22-90-09
г. Нальчик, ул. Ногмова, д. 65

УЧРЕДИТЕЛЪНЕ: КЪАБАРЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЪВСТВОСУ

Баш редактор АТТАЛАНЫ ЖАМАЛ РЕДАКЦИЯНЫ: ТЕКУЛАНЫ Хауа (баш редактору оубрасары) ЖАНИ УРАЗИЯНЫ Нажабат (баш редактору оубрасары), ТОКЪУЛАНЫ Борча (жууалы секретары), ТРАМЛАНЫ Уухура, МУСУКАЛАНЫ Сакнат, ТИКАЛАНЫ Фатима, УЛБАШЛАНЫ Мурат.	ТЕЛЕФОНЛА: Редактору примьяны - 42-43-01. Баш редактору оубрасарлары - 42-38-21, 40-84-82. Жууалы секретары - 42-66-85. Секретары - 40-93-62, Корреспонд - 42-63-52. РЕДАКЦИЯНЫ БЕТОМЛЕРИ: Нюштика эл право - 42-24-02, 42-67-68. Экономика - 42-66-73. Култура - 42-66-76. Социал ишле - 42-58-82, 40-59-18. Курортла, туризм эл спорт - 40-39-93, 42-66-71. Окуучулар бля байламладыла жоортоку эл жазылуу - 42-37-94. Экин корреспондент - 42-68-72. Операторла - 40-28-49, 42-39-65.
---	---

Редакция авторга бля кьызгьат жорюймеди.
Кьол жазылауда ресейни этимлейди эл ала артка кьытарылмайдыла.

Газетде басмагьанлы материалла айтылгьан оюмла редакцияны оюм бля келечисине болуулукуда. Алада айтылган хар зат ючюн Россей Федерациныны Басмамы иосюндө законду тийишчилеке материалланы авторлары кесирини жууулулдыла.

Редакция авторлардан 400 кепте тизгенди (машина бля жазылган 5-6 бет) кетипи юмюди.

Газет Басмамы эл аспамды информацияны эркинликлери кьоруулау жаны бля Кьыбары-Малкьар регион инспекцияда 2016 жылда 19 декабрде регистрлени этгендиле.

Регистрация номер — ПН № ТУ-07-00118, Индекс — 51532

Газетини басмагы «КьМР-Мена» ГКУ-ну компьютер службаы хазыр этгенди.

Газет «Издательство «Южный регион» ООО-ну тинорграфиясына басмагьангады. Ставрополь край, Ессентуки ул. Инноваций орам, 5а

Газетини ислерини тапшыруу ючюн КьМР-ни порта сыныны федеральнай Управленисы жууулулды.

Телефонны: 76-01-21

Газетини ронитында сагыу ючюн КьМР-чи «Росстех» акционер обществоу жууулулды.

Телефонны: 42-69-34

Газет ийилгьа юк кере чыгьады - геумилге, орта, шайбат кююлесе.

Номерге гьридне кере 19.00 сагытда кьол салында. 20.00 сагытда кьол салынганды

ГАЗЕТНИ НОМЕРНИ ЧЫГЪАРГЪАНЫЛА:
Кучукланы Сафит, Кетечиниланы Зульфия - жууалы секретарыны оубрасарлары; Баллиданы Феруза (1,2-чи бетте), Гьелаяны Валентина (3,4-чи бетте) - корреспондери.

Телефонны 1261 экз. Заказ № 2425
Багысы 10 сомду.

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИЖАТЕЛЪНИН АДРЕСИ:
360000, Нальчик шахар, Ленин атыл проспект, 5.
Телефон почта: элбор_50@mail.ru